IN MEMORIAM

На 11 юли 2017 г. ни напусна Кристиан Таков, който беше преподавател по право в продължение на 25 години.

Конференцията, посветена на 25-годишния юбилей на департамент „Право“, НБУ, във връзка с която се издава настоящият сборник, е последната научна конференция с неговото участие. Той не успя да изпрати писмен доклад, но даде съгласие да бъде издаден текст, въз основа на аудио и видеозаписа от неговата презентация „Реакцията на правото срещу злоупотребите с него“.

За мнозина Кристиан Таков беше най-щедрият и най-взискателният преподавател, който много обичаше студентите и до последния си дъх се бореше за душите и сърцата им, за да може да се роди едно ново поколение юристи, непримирими с корупцията и несправедливостта.

Всичко, до което Кристиан Таков се докосваше, ставаше по-добро. И това не е пресилено. Дълги години казвах, че „всичко, което знам за правото, съм научила от Кристиан Таков“. Споделяха го по-близки, но и съвсем непознати хора. И това не можеше да побере свещенодействието, в което той превръщаше семинара, лекцията, дискусията или всяко говорене за правото.

Кристиан беше едновременно най-ерудираният, най-задълбоченият, най-харизматичният и най-човечният правист, когото имам късмета и честта да познавам като преподавател, колега и приятел. Той се сливаше със студентите първокурсници на семинарите по римско право на най-добрия му приятел асистент Теодор Пиперков (1958-2013), с когото превръщаха всяка аудитория в античен театър, пълен с провокации и вдъхновение. След това заставаше пред същите студенти следващата година и беше единственият преподавател, който предлагаше алгоритъм как се решават частноправни казуси.

Иронично и с блясък в очите обясняваше: „Правната логика, колеги, е като женската логика, т.е. стои най-близо до житейската логика“. Обичаше да цитира свой приятел, че имало три вида науки: естествени (математика, химия, физика), неестествени (литература, история, психология) и противоестествени - с единствен представител правото. След това с усмивка се заемаше да опровергае това твърдение и да докаже, че от нас юристите зависи правото да не се изражда в „буквоядство“ и произвол.

Един ден в аудитория 288 на Софийски университет разглеждаше старинни фотографии, които дискретно се подаваха от полуотворен куфар. Всеки детайл в облеклото и присъствието му носеше визията и излъчването на джентълмен, вписан в замъците на духа и една академичност отвъд времето и пространството в България. И до ден днешен се чудя дали беше истина или моето въображение, но когато се отдалечаваше в сумрака на дъжда, моето съзнание го запечата като герой от 19 век. Когато му разказах за това видение от дъжда, той ми отговори самоиронично: „..още много години ще се отдалечавам в дъжда. И ще създавам илюзии у околните.“

През последните години превърна в своя мисия да разбулва всички илюзии за злото и рицарски да забива копието на своята мисъл и слово срещу всичките му проявления. Колкото повече го познаваше човек, толкова повече го виждаше с цялата му топлота, доброта, сила и мъдрост. И просто не можеше да не го обича.

Поклон пред паметта му!

Деяна Марчева